

VÝSTŘIŽEK Z ČASOPISU

Červený květ, Ostrava

VL 1959

10 875  
y 3x  
Nasredin v Ostravě

Pokusy Divadla Petra Bezruče vytvořit v Ostravě satirickou scénu, která by dávala ostravskému obecenstvu zábavu na vyšší intelektuální úrovni než obvykle mají operety, byly přijímány s porozuměním a sympatiemi. Líbil se mladistvý, neučesaný temperament, úsilí dělat moderní divadlo, které by s divákem zahýbalo, zaútočilo také na jeho fantazii a nehovělo jen pasivně jeho tradičnímu vkusu. Pro tyto vlastnosti jsme promíjeli souboru leckteré nepropracované místo, i to, že bohatství nápadů kontrastovalo nejednou s ochotnickou úrovní hereckých výkonů a jiných složek představení.

Jestliže však »Těžká Barbora« byla pro Ostravu něčím novým, jestliže splnila úkol seznámit zejména mladé diváky na živém představení se stylem Osvobozeného divadla, cítili jsme už při hře »... si pořádně zařadit«, že s tímto »navazováním na tradici« nelze vystačit. »Zloděj z Bagdádu« pak už jen kopíroval a zneužíval styl V+W: bylo jasné, že touto cestou nelze jít dál. V Divadle Petra Bezruče patrně také pochopili, že narychlo spíchnuté, nedomyšlené hry a různé adaptace, spáchané autory z kolektivu divadla, nejsou spolehlivým základem k vytvoření seriózního repertoáru. Nelze ovšem říci, že by se soubor v letošní sezóně již »našel«: i poslední inscenace Kainarova »Nasredina« odhalila znovu některé chronické nedostatky.

»Nasredin« samozřejmě není snadnou záležitostí: jeho současnost a aktuálnost se divákovi nevyjevuje na první dotek, není tu efektních a ztřeštěných situací, dialog jen občas zablyskne vtipem, na který musí zabrat každý. Kainar spíše pracuje s básnickým slovem, nebojí se ani ly-

rismu, někdy se však ještě prozradí jeho malá jevištní zkušenost, například v neobratném, málo srozumitelném prologu.

To vše stěží mohl dát této postavě v inscenaci DFB Otakar Wimmer, i když jinak odvedl poctivou, solidní práci. Nebylo prostě v silách mladého herce vytvořit postavu starého, ale nestárnoucího mudrce a šibala, zvláště jeho hlasový fond mu nestačil. Sotva by se ovšem v souboru našel jiný, vhodnější představitel; nelze-li mluvit o úspěchu, nejde zcela jistě o prohru.

Omylem však bylo obsazení obou Nasredinových protihráčů — Otakara Jandy v roli Timura a Petra Rýdla jako správce vodovodu. Vytvářeli svoje postavy primitivními a banálními prostředky. Připočteme-li podobný přístup k roli u obou klepen Soni Šimberové a Lidy Naarové, i neohraibaný výkon Jiřího Jurky jako Yrylaje, musíš konstatovat, že šablona, rutina a laciná macha jsou pro soubor vážným nebezpečím. Samozřejmě, že i pro práci režiséra to není nejlepší vysvědčení.

Nelze však paušalizovat: z postavy Nasredinovy ženy, jak ji hrála Štěpánka Ranošová, dýchlo na nás lidské teplo. Jistě, až suverénně také načrtnla satirický charakter Timurovy první ženy Radvana Havelková. I v drobnějších rolích starého mazáka, veterána a černého moly si povšimněs výkonů V. Steinera, M. Výleta a K. Válka.

Výtvarník Otakar Schindler pracuje s výraznou zkratkou a náznakem, jeho důsledná stylizace a maximální oproštění scény by však tvořily jednotu pouze s vysokou profesionální úrovní hereckých výkonů. To by pak divákovi, soustředěnému na herce, nevdály holé praktikáby — zatím však jen zvyšují dojem nepropracovanosti a improvizovanosti. A s těmito nedostatky se musí divadlo nevyhnutelně porvat, chce-li překonat stagnaci, ve které nyní je.

VLADIMÍR SOLECKÝ 155

12: V. K. 26. 11. 11  
P. 23. 4. 59